

Yargıtay 11. CD E.2025/1336 K.2025/13318 (20.10.2025)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Ceza Dairesi 2025/1336 E. , 2025/13318 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Sulh Ceza Hakimliği

SAYISI : 2023/4546 Değişik İş

SUÇ : Dolandırıcılık

İNCELEME KONUSU KARAR : Kovuşturmaya yer olmadığına dair karara karşı yapılan tirazın reddi

TEBLİĞNAME GÖRÜŞÜ : İlgili kararın kanun yararına bozulması

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının, 01.06.2023 tarihli ve 2023/31544 Soruşturma, 2023/18298 Karar sayılı kovuşturmaya yer olmadığına dair kararına karşı yapılan itirazın reddine ilişkin mercii Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliğinin, 28.09.2023 tarihli ve 2023/4546 Değişik İş sayılı kararının, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (5271 sayılı Kanun) 271/4. maddesi uyarınca kesin nitelikte olması sebebiyle karar tarihi olan 28.09.2023'te kesinleştiği belirlenmiştir.

Adalet Bakanlığının, 5271 sayılı Kanun'un 309/1. maddesi uyarınca, 07.03.2025 tarihli ve 2024/12613 sayılı evrakı ile kanun yararına bozma istemine istinaden düzenlenen, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, 17.03.2025 tarihli ve KYB-2025/33170 sayılı Tebliğnamesi ile soruşturma dosyası Daireye gönderilmekle, gereği düşünüldü:

I. İSTEM

A. Kanun Yararına Bozma İstemi

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, 17.03.2025 tarihli ve KYB-2025/33170 sayılı kanun yararına bozma isteminin;

"5271 sayılı Kanun'un 160. maddesi uyarınca, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlaması gerektiği, aynı Kanun'un 170/2. maddesi gereğince yapacağı değerlendirme sonucunda, toplanan delillerin suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturduğu kanısına ulaştığında iddianame düzenleyerek kamu davası açacağı, aksi halde ise anılan Kanun'un 172. maddesi gereği kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar vereceği, buna karşın Cumhuriyet savcısının 5271 sayılı Kanun'un kendisine yüklediği soruşturma görevini yerine getirmediği, ortada yasaya uygun bir soruşturmanın bulunmadığı durumda, anılan Kanun'un 173/3. maddesindeki koşullar oluşmadığından, itirazı inceleyen merciin Cumhuriyet savcısının soruşturma yapmasını sağlamak maksadıyla itirazın kabulüne karar verebileceği yönündeki açıklamalar karşısında,

Dosya kapsamına göre, şüpheli ...'ın, müşteki ... ile iletişime geçerek kendisine para göndermesi halinde kripto para para değerlendirebileceğini, kendisinin bu işlerden çok para kazandığını, bu şekilde isterse kendisine de para kazandırabileceğini söylediği, yine şüpheli ...'nın mali müşavir olduğunu bu işleri bildiğini anlatıp, birtakım teknik bilgiler sunduğu, müştekinin de güvenip para verdiğini, ilk başlarda şüpheli ...'nın, kar ettiğini belirterek müştekiye kısmi paralar gönderdiği, bu şekilde güvenini kazanmaya çalıştığı, kısa bir zaman geçtikten sonra şüpheli ...'nın müşteki ...'i ağılayarak aradığı ve tefecilere borcu olduğunu borcunu ödeyemezse kendisine ve ailesine zarar verecekleri, kendisine para

vermezse halihazırda kendisine ödemiş olduğu paraları da çıkartamayacağı, paranın gelmesi halinde kriptoda değerlendirip kendisini toplayıp para gönderebileceğini söylediği, müştekinin de öncesinde gönderdiği paraları alabilmek için yeniden para gönderdiği, daha sonraki süreçte şüpheli ...'nun, müştekiyi aradığını ve parayı batırdığını söylediği, müştekinin zararının 118.700 Türk lirası olduğu şeklindeki şikayeti üzerine Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca 01/06/2023 tarihli karar ile eylemin hukuki ihtilaf mahiyetinde olduğundan bahisle kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmiş ise de;

Şüphelinin ifadesinin alınarak şikayete karşı diyeceklerinin sorulması, şüphelinin ve müştekinin para nakline ilişkin hesapların incelenmesi, şüphelinin kripto para hesabının bulunup bulunmadığı araştırılarak varsa işlemlerin incelenmesi ve gerekirse bilirkişi raporu alınması gerekirken, eksik soruşturmaya dayalı olarak verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair karara yönelik itiraz üzerine soruşturmanın genişletilmesine karar verilmesi gerektiği gözetilmeden, yazılı şekilde itirazın reddine karar verilmesinde isabet görülmemiştir."

Şeklindeki gerekçeye dayandığı anlaşılmıştır.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

1. 5271 sayılı Kanun'un 160. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adlî kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlü olduğu belirlenmiştir.

2. 5271 sayılı Kanun'un, "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar" başlıklı 172/1. maddesi;

"(1) Cumhuriyet savcısı, soruşturma evresi sonunda, kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi veya kovuşturma olanağının bulunmaması hâllerinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verir. Bu karar, suçtan zarar gören ile önceden ifadesi alınmış veya sorguya çekilmiş şüpheliye bildirilir. Kararda itiraz hakkı, süresi ve mercii gösterilir.

..."

Şeklinde düzenlenmiştir.

3. 5271 sayılı Kanun'un, "Cumhuriyet savcısının kararına itiraz" başlıklı 173. maddesinin inceleme konusu ile ilgili olan birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında;

"(1) Suçtan zarar gören, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde, bu kararı veren Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine itiraz edebilir.

(2) İtiraz dilekçesinde, kamu davasının açılmasını gerektirebilecek olaylar ve deliller belirtilir.

(3)(Değişik: 18/6/2014-6545/71 md.) Sulh ceza hâkimliği, kararını vermek için soruşturmanın genişletilmesine gerek görür ise bu hususu açıkça belirtmek suretiyle, o yer Cumhuriyet başsavcılığından talepte bulunabilir; kamu davasının açılması için yeterli nedenler bulunmazsa, istemi gerekçeli olarak reddeder; itiraz edeni giderlere mahkûm eder ve dosyayı Cumhuriyet savcısına gönderir. Cumhuriyet savcısı, kararı itiraz edene ve şüpheliye bildirir.

(4) (Değişik: 25/5/2005 - 5353/26 md.) Sulh ceza hâkimliği istemi yerinde bulursa, Cumhuriyet savcısı iddianame düzenleyerek mahkemeye verir.

...“

Hükümleri yer almaktadır.

4. Kanun’da yer alan düzenlemelerden de görüleceği üzere; Cumhuriyet savcısı, suçun işlenip işlenmediğinin tespiti bakımından hemen işin gerçeğini araştırmaya başlamalı, toplanan delillerin suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturduğu kanısına ulaştığında iddianame düzenleyerek kamu davası açmalı, aksi halde 5271 sayılı Kanun’un 172. maddesi gereğince kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar vermelidir.

5. Kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı itiraz üzerine inceleyen Sulh Ceza Hakimliği, kamu davası açılması için yeterli delil bulunmaması durumunda itirazın reddine, yeterli delil bulunması durumunda itirazın kabulüne veya eksik soruşturma nedeniyle soruşturmanın genişletilmesine karar verebilecektir.

6. Bu kapsamda inceleme konusu soruşturma dosyası değerlendirildiğinde; şikâyetçi ile iletişime geçip mali müşavir olduğunu söyleyerek güven telkin eden şüphelinin, yatırımlarını kripto para olarak değerlendirme vaadinde bulunduğu şikâyetçiden 118.700,00 TL haksız menfaat elde ettiğinin iddia olunması üzerine başlatılan soruşturma kapsamında; şikâyetçinin, şikâyet konusu olayla ilgili ayrıntılı olarak beyanına başvurulması, şüphelinin ifadesinin alınması ile gerçekten mali müşavir olarak çalışıp çalışmadığının belirlenmesi, şüpheli adına kripto para hesabı olup olmadığı tespit edilerek, gerekli görülmesi halinde şikâyetçi ve şüpheliye ait banka hesap hareketleri ile kripto para hesabından yapılan işlemler üzerinde karşılıklı bilirkişi incelemesi yaptırıldıktan sonra sonucuna göre bir değerlendirmede bulunulması gerekirken, "...müştekinin söz konusu tutarları şüpheliye rızası ile verdiği, aralarındaki ilişkinin hukuki ihtilaf mahiyetinde olduğu, müşteki ile şüpheli arasındaki olayın çözümünün hukuk mahkemelerinde aranması gereken hukuki ihtilaf niteliğinde olduğu..." şeklindeki hatalı gerekçe ve eksik soruşturma neticesinde verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair karara karşı yapılan itiraz üzerine soruşturmanın genişletilmesine karar verilmesi yerine itirazın reddine karar verilmesi Kanun’a aykırı olup, kanun yararına bozma talebi yerinde görülmüştür.

II. KARAR

1. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma isteminin KABULÜNE,

2. Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliğinin, 28.09.2023 tarihli ve 2023/4546 Değişik İş sayılı kararının, 5271 sayılı Kanun’un 309/3. maddesi gereği, oy birliğiyle KANUN YARARINA BOZULMASINA,

5271 sayılı Kanun’un 309/4-a. maddesi uyarınca gerekli işlemlerin yapılması için soruşturma dosyasının, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 20.10.2025 tarihinde karar verildi.